

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Jeżowe za rok 2017

I. Wstęp

Nowelizacja ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nałożyła na gminę szereg nowych zadań i obowiązków związanych z utrzymaniem czystości i porządku, zmieniła też w sposób znaczący system gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności zasady finansowania systemu. Właściciele nieruchomości, którzy do dnia 1 lipca 2013 r. zobowiązani byli do podpisywania umów z podmiotami odbierającymi odpady komunalne z terenu ich nieruchomości, mają obecnie obowiązek uiszczać na rzecz gminy opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w wysokości ustalonej przez Radę Gminy. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, z pobranych opłat gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Podkreślenia wymaga fakt, że nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi zakłada określenie stawek opłat niepowiązanych bezpośrednio z ilością odpadów komunalnych odbieranych od właściciela nieruchomości. Założeniem nowego systemu jest uniezależnienie wysokości opłaty od ilości odebranych od właściciela nieruchomości odpadów komunalnych, co w efekcie prowadzi do nieopłacalności nielegalnego pozbywania się odpadów. Nowy system wiąże się także koniecznością wywiązania się ze zobowiązań wynikających z członkostwa w Unii Europejskiej w zakresie osiągnięcia odpowiednich poziomów ekologicznych, np. odpowiednich poziomów recyklingu i ponownego użycia odpadów selektywnie zbieranych takich jak papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne.

W ustawie określono zamknięty katalog metod ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, spośród których Rada Gminy wybrała: do końca października 2015r. metodę od gospodarstwa domowego a od listopada 2015r. dwie metody: metodę od gospodarstwa domowego i metodę od liczby osób zamieszkujących nieruchomość dla nieruchomości zamieszkałych. W odniesieniu do nieruchomości niezamieszkałych ustawodawca nie pozostawił Radzie Gminy wyboru. Opłata za gospodarowanie odpadami

komunalnymi stanowi iloczyn liczby pojemników z odpadami komunalnymi powstałymi na danej nieruchomości oraz określonej dla nich stawki.

Zgodnie z art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017r. poz. 1289 z późn. zm.) wójt sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi.

Analizę sporządzono na podstawie sprawozdań złożonych przez firmę odbierającą odpady komunalne z terenu gminy, złożonych deklaracji przez właścicieli nieruchomości oraz innych dostępnych danych będących w posiadaniu Urzędu Gminy.

II. Zagadnienia ogólne

1. Na podstawie zawartych z gminą umów, odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych w 2017r. z terenu Gminy Jeżowe zajmowała się firma wyłoniona w drodze przetargu tj. Miejski Zakład Komunalny Sp. z o. o. z siedzibą ul. Komunalna 1, 37-450 Stalowa Wola.
 2. Osiągnięte poziomy w 2017r.:
 - poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania: 9,37% (maksymalny dopuszczalny poziom za 2017r. wynosi 45%),
 - poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła: 38,4% (minimalny poziom dla 2017r. wynosi 20%),
 - poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych: 100,0% (minimalny poziom dla 2017r. wynosi 45%),
- Powyższe dopuszczalne poziomy opublikowane są w rozporządzeniach Ministra Środowiska.

III. Ocena możliwości gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

1) Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania:

Ze względu na podział regionalny gospodarki odpadami komunalnymi województwa podkarpackiego, Gmina Jeżowe położona jest w Regionie Północnym. Dla tego regionu wskazano instalacje do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz odpadów powstałych w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych – składowiska.

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego przyjętym uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XXXI/552/17 z dnia 5 stycznia 2017r. (Dz. U. Woj. Podkarpackiego z 2017r. poz. 222), dla Regionu Północnego wskazano następujące instalacje:

Nazwa Regionu gospodarki odpadami komunalnymi	Funkcjonujące regionalne instalacje do przetwarzania odpadów	Instalacje przewidziane do zastępczej obsługi regionów
	Nazwa instalacji/ Adres instalacji	Nazwa instalacji/Adres instalacji
Region Północny	Zmieszane odpady komunalne	
	Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (MBP) ul. Centralny Okręg Przemysłowy 37-450 Stalowa Wola	
	Zakład Segregacji i Kompostownia Odpadów ul. Strefowa 8, 39-400 Tarnobrzeg	
	Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych, kompostownia/ Giedlarowa, 37-300 Leżajsk	
	Sortownia odpadów zmieszanych i z selektywnej zbiórki, kompostownia/ m. Sigielki, 37-418 Krzeszów	

Odpady zielone oraz inne bioodpady	
Kompostownia osadów i biokomponentów KOMWITA / ul. Siedlanka Boczna 2, 37-300 Leżajsk	Instalacja do biologicznego przetwarzania odpadów zielonych Młyny 111a 37-550 Radymno
Instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów/ ul. Centralny Okręg Przemysłowy 37-450 Stalowa Wola	Kompostownia odpadów zielonych w Rzeszowie, ul. Ciepłownicza 11 35-322 Rzeszów
Odpady powstałe w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych – składowiska	
Składowisko „Stalowa Wola”, Składowisko „Sigielki”	Składowisko „Giedlarowa”, Składowisko „Jeziórko”, Składowisko „Sokołów Młp.”, Składowisko „Młyny”, Składowisko „Kozodrza”

W Gminie Jeżowe nie ma możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. Odpady były odbierane od mieszkańców i właścicieli firm przez firmę, która wygrała przetarg na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych i przekazywane do instalacji.

2) Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi:

Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi to przede wszystkim wyposażenie PSZOK-u (Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych) w wagę najazdową; w 2017r. nie zrealizowano tego zadania ze względu na brak wystarczających środków finansowych na realizację tego przedsięwzięcia.

3) Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych:

Gmina zobowiązana była na podstawie przepisów art. 6f w zw. z art. 6d ust. 1 oraz art. 6c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach do zawarcia umowy na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Specyfikacja istotnych warunków zamówienia (SIWZ) zawierała zapis, że cenę oferty należy podać

w formie ryczałtu oraz, że cena ta jest ceną stałą w całym okresie realizacji przedmiotu zamówienia. Wykonawca był zobowiązany do podania ceny za kompleksową realizację przedmiotu zamówienia. Cena obejmowała wartość wszystkich zobowiązań Wykonawcy związanych z wykonywaniem zamówienia, a w szczególności:

- odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Jeżowe
- zakup i dostarczenie właścicielom nieruchomości worków służących do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych;
- prowadzenie niezbędnej dokumentacji;
- koszty ewentualnych kar za nie osiągnięcie założonych wskaźników recyklingu i zagospodarowania odpadów (nie wystąpiły);
- wszystkie inne, nie wymienione wyżej ogólne koszty, które mogły wystąpić w związku z wykonywaniem usługi.

W związku z wyżej wymienionymi zapisami w SIWZ obowiązującą formą wynagrodzenia dla firmy odbierającej odpady komunalne było wynagrodzenie ryczałtowe w ratach dwumiesięcznych płatne w ściśle określonej (stałej) kwocie niezależnie od ilości odebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Warunkiem dokonania płatności przez gminę za wykonanie usługi było dostarczenie przez Wykonawcę faktur Vat. Zapłata należności następowała przelewem na konto wskazane przez Wykonawcę (zgodnie z podpisaną umową). Wobec powyższego gmina nie posiada dokładnych informacji na temat kosztów odbierania, odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

W 2017r. płatność za realizację przedmiotu zamówienia dokonywana była ryczałtowo w ratach dwumiesięcznych:

- w okresie od stycznia do grudnia 2017r. w wysokości 50 500,00 zł brutto każda faktura (6 rat x 50 500,00 zł brutto = 303 000,00 zł brutto).

4) Liczba mieszkańców:

- a) liczba mieszkańców zameldowanych wg stanu na dzień 31.12.2017r.: 10 216,
- b) liczba mieszkańców zamieszkujących na terenie gminy wg danych z deklaracji/decyzji na dzień 31.12.2017r.: 7 877,
- c) liczba nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy wg stanu na dzień 31.12.2017r.: 2 124.

5) Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy o której mowa w art. 6 ust.1 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina podjęła działania, o których mowa w art.6 ust.6-12:

Gmina objęła systemem gospodarowania odpadami komunalnymi nie tylko właścicieli nieruchomości zamieszkałych ale również właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne.

Gmina nie podejmowała działań, o których mowa w art.6 ust.6-12 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017r. poz. 1289 z późn. zm.).

6) Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy:

W 2017r. na z terenu Gminy Jeżowe odebrano następujące ilości odpadów:

Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Kod odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	20 03 01	364,760	R 12
Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	143,780	R 12
Opakowania ze szkła	15 01 07	170,160	R 12
Szkło	20 01 02	5,100	zbieranie
Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	17 01 07	29,020	R 5
Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	17,720	R 12
Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	20 01 34	0,008	zbieranie
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	20 01 36	9,300	zbieranie
Zużyte opony	16 01 03	16,000	zbieranie
Odpady wielogabarytowe	20 03 07	19,440	R 12
Leki inne niż wymienione w 20 01 31	20 01 32	0,110	zbieranie

Inne odpady nieulegające biodegradacji	20 02 03	8,520	D 5
Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	20 03 99	2,020	D 5
RAZEM		785,938	X

objaśnienia:

- R1 - Wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii (*)
- R2 - Odzysk/regeneracja rozpuszczalników
- R3 - Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania) (**)
- R4 - Recykling lub odzysk metali i związków metali
- R5 - Recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych (***)
- R6 - Regeneracja kwasów lub zasad
- R7 - Odzysk składników stosowanych do redukcji zanieczyszczeń
- R8 - Odzysk składników z katalizatorów
- R9 - Powtórna rafinacja lub inne sposoby ponownego użycia olejów
- R10 - Obróbka na powierzchni ziemi przynosząca korzyści dla rolnictwa lub poprawę stanu środowiska
- R11 - Wykorzystywanie odpadów uzyskanych w wyniku któregośkolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R10
- R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1 – R11 (****)

(*) Pozycja obejmuje również spalarnie odpadów przeznaczone do przetwarzania stałych komunalnych odpadów, pod warunkiem że ich efektywność energetyczna jest równa lub większa niż:

- 0,60 dla działających instalacji, które otrzymały zezwolenie zgodnie ze stosownymi przepisami wspólnotowymi obowiązującymi przed dniem 1 stycznia 2009 r.,

- 0,65 dla instalacji, które otrzymały zezwolenie po dniu 31 grudnia 2008 r., przy zastosowaniu następującego wzoru:

$$\text{Efektywność energetyczna} = (E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f)),$$

gdzie:

E_p - oznacza ilość energii produkowanej rocznie jako energia cieplna lub elektryczna. Oblicza się ją przez pomnożenie ilości energii elektrycznej przez

2,6, a energii cieplnej wyprodukowanej w celach komercyjnych przez 1,1 (GJ/rok),

Ef - oznacza ilość energii wprowadzanej rocznie do systemu, pochodzącej ze spalania paliw biorących udział w wytwarzaniu pary (GJ/rok),

Ew - oznacza roczną ilość energii zawartej w przetwarzanych odpadach, obliczanej przy zastosowaniu dolnej wartości opałowej odpadów (GJ/rok),

Ei - oznacza roczną ilość energii wprowadzanej z zewnątrz z wyłączeniem Ew i Ef (GJ/rok),

0,97 - jest współczynnikiem uwzględniającym straty energii przez popiół denny i promieniowanie.

(**) Pozycja obejmuje również zgazowanie i pirolizę z wykorzystaniem tych składników jako odczynników chemicznych.

(***) Pozycja obejmuje oczyszczanie gruntu prowadzące do odzysku gruntu i recykling nieorganicznych materiałów budowlanych.

(****) Jeżeli nie istnieje inny właściwy kod R, może to obejmować procesy wstępne poprzedzające przetwarzanie wstępne odpadów, jak np. demontaż, sortowanie, kruszenie, zagęszczanie, granulację, suszenie, rozdrabnianie, kondycjonowanie, przepakowywanie, separację, tworzenie mieszanek lub mieszanie przed poddaniem któremukolwiek z procesów wymienionych w poz. R1-R11.

D5 - Składowanie na składowiskach w sposób celowo zaprojektowany (np. umieszczanie w uszczelnionych oddzielnych komorach, przykrytych i izolowanych od siebie wzajemnie i od środowiska itd.)

Powyższe dane obejmują ilość wszystkich zebranych odpadów z nieruchomości zamieszkałych i z nieruchomości niezamieszkałych na których powstają odpady na terenie Gminy Jeżowe.

7) Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odebranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania:

a) W 2017r. z terenu Gminy Jeżowe odebrano:

- 364,760 Mg zmieszanych odpadów komunalnych

- 0 Mg odpadów ulegających biodegradacji, tj. odpadów zielonych.

b) Pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania: 22,886 Mg.

c) Pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania: 89,071 Mg.

IV. Koszty obsługi systemu.

Na koszty obsługi systemu w 2017r. składały się: odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, inkaso dla sołtysów ze zebrane składki, prowizje bankowe, opłata za program

do naliczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, egzekucja komornicza, materiały biurowe, koszty wysyłki listów przez pocztę, wynagrodzenie pracownika, badania lekarskie środki ochrony indywidualnej pracownika, środki czystości, odpis na ZFŚS, szkolenia, delegacje, usługi telekomunikacyjne, wyposażenie PSZOK-u w kontenery.

V. Podsumowanie.

Na podstawie zebranych danych można stwierdzić, że system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Jeżowe funkcjonuje prawidłowo.

Gmina Jeżowe osiągnęła dość wysoki poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z terenu gminy. Gmina wywiązała się z obowiązku osiągnięcia wymaganych prawem poziomów recyklingu.

Odpady komunalne były poddawane innym niż składowanie procesom przetwarzania (wyjątki: inne odpady nieulegające biodegradacji z kodem 20 02 03 o masie 8,52 Mg oraz odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach z kodem 20 03 99 o masie 2,02 Mg, co razem stanowi 1,34% wszystkich odebranych odpadów komunalnych).

Co prawda w Gminie nie działa jeszcze punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, jednak został już wybudowany i wyposażony go w odpowiednie kontenery na odpady, pozostało jeszcze wyposażyć go w wagę najazdową. W 2017r. nie zrealizowano tego zadania ze względu na brak wystarczających środków finansowych. Pomimo braku otwarcia PSZOK-u mieszkańcy nie są pozbawieni możliwości pozbycia się odpadów komunalnych zebranych w sposób selektywny. Poza comiesięcznym odbiorem odpadów komunalnych z terenów nieruchomości położonych w gminie obejmującym poza odpadami zmieszanyimi także odpady papieru, metalu, szkła, tworzywa sztucznego i opakowań wielomateriałowych, organizowane są także dwa razy w roku zbiórki odpadów wielkogabarytowych, budowlanych, rozbiórkowych, biodegradowalnych, elektrycznych, elektronicznych, zużytych opon oraz popiołu podczas tzw. zbiórki mobilnej.

Priorytetowym zadaniem gminy jest dalsze uświadamianie mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi oraz racjonalne sortowanie odpadów komunalnych w celu osiągnięcia określonych przez Unie Europejska poziomów odzysku i recyklingu odpadów.

sporządził: M. Siudak

Jeżowe, 17.04.2018r.

zatwierdził:

WOJCIK
GMINY JEŻOWE
Marek Stępak

